KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 4.6.2025 r.
COM(2025) 619 final

Zalecenie

DECYZJA RADY

stwierdzająca, że Rumunia nie podjęła skutecznych działań w odpowiedzi na zalecenie Rady z dnia 21 stycznia 2025 r.

Zalecenie

DECYZJA RADY

stwierdzająca, że Rumunia nie podjęła skutecznych działań w odpowiedzi na zalecenie Rady z dnia 21 stycznia 2025 r.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 126 ust. 8,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Art. 126 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przewiduje, że państwa członkowskie mają unikać nadmiernego deficytu budżetowego.

(2) Pakt stabilności i wzrostu to zbiór przepisów opierających się na dążeniu do zapewnienia dobrego stanu finansów publicznych jako środka służącego umocnieniu warunków stabilności cen oraz silnego, trwałego wzrostu gospodarczego, sprzyjającego tworzeniu nowych miejsc pracy. Pakt stabilności i wzrostu obejmuje rozporządzenie Rady (WE) nr 1467/97 z dnia 7 lipca 1997 r.([1]) w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu, które zostało przyjęte w celu zapewnienia szybkiej korekty nadmiernych deficytów sektora instytucji rządowych i samorządowych.

(3) W dniu 3 kwietnia 2020 r. Rada przyjęła na podstawie art. 126 ust. 6 TFUE decyzję (UE) 2020/509([2]) w sprawie istnienia nadmiernego deficytu w Rumunii w związku z planowanym niespełnieniem w 2019 r. kryterium deficytu oraz wydała na podstawie art. 126 ust. 7 TFUE([3]) zalecenie mające na celu likwidację nadmiernego deficytu budżetowego najpóźniej do 2022 r.

(4) W dniu 18 czerwca 2021 r., mając na uwadze głęboki spadek aktywności gospodarczej związany z pandemią COVID-19, Rada przyjęła zmienione zalecenie([4]) na podstawie art. 126 ust. 7 TFUE, zalecając tym samym Rumunii zlikwidowanie nadmiernego deficytu najpóźniej do 2024 r.

---

1 Rozporządzenie Rady (WE) nr 1467/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu (Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 6).

2 Decyzja Rady (UE) 2020/509 z dnia 3 kwietnia 2020 r. w sprawie istnienia nadmiernego deficytu w Rumunii (Dz.U. L 110 z 8.4.2020, s. 58).

3 Zalecenie Rady z dnia 3 kwietnia 2020 r. mające na celu likwidację nadmiernego deficytu budżetowego w Rumunii 2020/C 116/01 (Dz.U. C 116 z 8.4.2020, s. 1).

4 Zalecenie Rady z dnia 18 czerwca 2021 r. mające na celu likwidację nadmiernego deficytu budżetowego w Rumunii (2021/C 304/24) (Dz.U. C 304 z 29.7.2021, s. 111).

(5) W dniu 26 lipca 2024 r. Rada przyjęła decyzję (UE) 2024/2130([5]) na podstawie art. 126 ust. 8 TFUE, w której stwierdziła, że Rumunia nie podjęła skutecznych działań w odpowiedzi na zalecenie Rady z dnia 18 czerwca 2021 r. W decyzji Rady z dnia 26 lipca 2024 r. przyjęto do wiadomości, że kolejny etap procedury nadmiernego deficytu, a mianowicie zmienione zalecenie Rady na mocy art. 126 ust. 7 TFUE w sprawie korekty nadmiernego deficytu, nastąpi po przedłożeniu krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego zgodnie z art. 11 i art. 36 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2024/1263.

(6) Dnia 25 października 2024 r. Rumunia przedłożyła Komisji swój pierwszy krajowy średniookresowy plan budżetowo-strukturalny zgodnie z wymogami rozporządzenia (UE) 2024/1263. Plan ten obejmuje lata 2025–2028 i przedstawia dostosowanie fiskalne rozłożone na okres siedmiu lat. Dnia 21 stycznia 2025 r. Rada przyjęła zalecenie w sprawie zatwierdzenia krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego Rumunii([6]).

(7) W dniu 21 stycznia 2025 r. Rada, na podstawie art. 126 ust. 7 TFUE, przyjęła kolejne zmienione zalecenie, w którym zaleciła Rumunii zlikwidowanie nadmiernego deficytu do roku 2030([7]). Rada zaleciła ścieżkę korekty wydatków netto([8]) dla Rumunii zgodnie z art. 3 ust. 4 rozporządzenia (WE) 1467/97 przy następujących maksymalnych stopach wzrostu wydatków netto: 5,1 % w 2025 r., 4,9 % w 2026 r., 4,7 % w 2027 r., 4,3 % w 2028 r., 4,2 % w 2029 r. i 3,9 % w 2030 r., co odpowiada maksymalnym skumulowanym stopom wzrostu (obliczonym poprzez odniesienie do roku 2023) wynoszącym: 20,2 % w 2025 r., 26,0 % w 2026 r., 31,9 % w 2027 r., 37,6 % w 2028 r., 43,3 % w 2029 r. i 49,0 % w 2030 r. Rada wyznaczyła termin 30 kwietnia 2025 r. na podjęcie przez Rumunię skutecznych działań i przedstawienie niezbędnych środków wraz z rocznym sprawozdaniem z postępów za 2025 r., które ma zostać przedłożone Komisji zgodnie z art. 21 rozporządzenia (UE) 2024/1263.

(8) Do tej pory Rumunia nie przedłożyła swojego rocznego sprawozdania z postępów w realizacji działań podjętych w odpowiedzi na zalecenie Rady z dnia 21 stycznia 2025 r. mające na celu likwidację nadmiernego deficytu oraz z postępów w realizacji pakietu reform i inwestycji stanowiących podstawę przedłużenia okresu dostosowawczego.

(9) Ocena działań podjętych przez Rumunię w odpowiedzi na zalecenie Rady z dnia 21 stycznia 2025 r. prowadzi do szeregu wniosków wymienionych poniżej. Ocenę tę przeprowadza się na podstawie danych Eurostatu dotyczących wyników, prognozy Komisji z wiosny 2025 r. oraz innych informacji, którymi dysponuje Komisja.

---

5 Decyzja Rady (UE) 2024/2130 z dnia 26 lipca 2024 r. stwierdzająca, że Rumunia nie podjęła skutecznych działań w odpowiedzi na zalecenie Rady z dnia 18 czerwca 2021 r. (Dz.U. L, 2024/2130, 1.8.2024).

6 Zalecenie Rady z dnia 21 stycznia 2025 r. w sprawie zatwierdzenia krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego Rumunii, Dz.U. C/2025/647 z 10.2.2025.

7 Wszystkie dokumenty związane z procedurą nadmiernego deficytu dotyczącą Rumunii dostępne są pod adresem: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/romania_pl.

8 Wydatki netto zdefiniowano w art. 2 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263 jako wydatki publiczne po skorygowaniu o (i) wydatki z tytułu odsetek, (ii) działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, (iii) wydatki na programy unijne w pełni kompensowane dochodami z funduszy unijnych, (iv) krajowe wydatki na współfinansowanie programów finansowanych przez Unię, (v) cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych oraz (vi) działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.

(10) Z danych dotyczących wyników budżetowych przekazanych przez Rumunię i zweryfikowanych przez Komisję (Eurostat) oraz obliczeń Komisji wynika, że wydatki pierwotne netto wzrosły w 2024 r. o 19,9 %. W prognozie Komisji z wiosny 2025 r. przewiduje się, że wydatki netto wzrosną o 5,4 % w 2025 r., która to zmiana przekracza zalecaną maksymalną stopę wzrostu 5,1 % określoną w zaleceniu Rady z 21 stycznia 2025 r. Odchylenie między prognozowaną na 2025 r. stopą wzrostu wydatków netto a zalecaną maksymalną wartością, wyrażone w relacji do PKB, wynosi 0,1 % PKB. Biorąc pod uwagę łącznie lata 2024 i 2025, Komisja prognozuje skumulowaną stopę wzrostu wydatków netto na lata 2024 i 2025 na 26,4 %, czyli powyżej zalecanego maksymalnego skumulowanego wzrostu wynoszącego 20,2 %, jak określono w zaleceniu Rady z dnia 21 stycznia 2025 r. Odchylenie między skumulowaną stopą wzrostu wydatków netto na lata 2024 i 2025 a zalecaną maksymalną wartością, wyrażone w relacji do PKB, wynosi 1,7 % PKB. Odchylenie to jest w dużej mierze spowodowane wysokim wzrostem wydatków bieżących sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2024 r., które wzrosły o 18,7 % w porównaniu z 2023 r., w szczególności wzrostem kosztów wynagrodzeń w sektorze publicznym o 21,5 % i wzrostem transferów socjalnych (w tym emerytur) o 19,5 %.

(11) Ze względu na wysoką stopę wzrostu wydatków netto w 2024 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych Rumunii wzrósł do 9,3 % PKB, z 6,6 % PKB w 2023 r., tj. znacznie powyżej planowanego poziomu 7,9 % PKB zgłoszonego przez Rumunię jesienią 2024 r. W prognozie Komisji z wiosny 2025 r. przewiduje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych spadnie w 2025 r. do 8,6 % PKB. Prognozowany spadek deficytu w 2025 r. wynika głównie z wdrożenia pakietu konsolidacji budżetowej na koniec 2024 r. Pakiet ten obejmował nominalne zamrożenie wynagrodzeń i emerytur oraz pewne dodatkowe środki zwiększające dochody, w tym zniesienie ulg fiskalnych przyznanych różnym sektorom. Przegląd ram podatkowych, uwzględniony w krajowym średniookresowym planie budżetowo-strukturalnym Rumunii i mający kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów budżetowych w latach 2025 i 2026, nie wszedł jednak w życie w wyznaczonym terminie, czyli najpóźniej do dnia 1 kwietnia 2025 r., zgodnie z zaleceniem Rady z dnia 21 stycznia 2025 r. w sprawie zatwierdzenia krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego Rumunii. Relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB wzrosła do 54,8 % PKB na koniec 2024 r. z 48,9 % pod koniec 2023 r. i zgodnie z prognozą Komisji do końca 2025 r. ma wzrosnąć do 59,4 % z powodu wysokiego deficytu budżetowego.

(12) W związku z tym działania podjęte przez Rumunię w odpowiedzi na zalecenie Rady z dnia 21 stycznia 2025 r. są niewystarczające. Wzrost wydatków netto okazał się znacznie szybszy od zalecanego przez Radę. Prowadzi to do utrzymującego się wysokiego deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych, co zagraża terminowej korekcie nadmiernego deficytu do 2030 r. Nie ma „istotnych czynników” łagodzących, które można uwzględnić w ramach procedury nadmiernego deficytu i które zmieniłyby tę ocenę, natomiast wysokie zagrożenie dla stabilności finansów publicznych w średnim okresie, na które narażona jest Rumunia, stanowi czynnik zaostrzający,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Rumunia nie podjęła skutecznych działań w odpowiedzi na zalecenie Rady z dnia 21 stycznia 2025 r.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Rumunii.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Rady
Przewodniczący